

Od zlaté kolébky po kolečkové křeslo

Literát Valéry Larbaud neměl jednoduchý život

Francouzský básník, prozaik a kritik Valéry Larbaud se narodil ve francouzském lázeňském městě Vichy do rodiny bohatého lékárníka v roce 1881. Jako jediný syn a dědic impéria minerálních vod Vichy Saint-Yorre, které dodnes existuje, prožil velmi privilegované dětství a vedl pohodlný život. Vystudoval filozofii a literaturu. Procestoval celou Evropu tím nejluxusnějším způsobem – ve vagonech Orient Expressu. Své role módního dandyho se vzdával pouze při pobytu v lázních, kde si léčil od mládí chatrné zdraví. Byl spisovatelem mimořádně vzdělaným. Školní vzdělání si doplňoval studiem jazyků a neobyčejně rozsáhlou četbou. Ve třinácti letech poznal Verlainovo dílo a začal psát. Larbaud napsal řadu esejů a překládal z angličtiny, čímž do Francie uvedl řadu cizích autorů jako např. Chestertona, Conrada, Coleridge, Joyce nebo Whitmana. Jeho tvůrčí dráha pokrývá dobu od r. 1902 do r. 1935, kdy ho choroba definitivně vyřadila z práce a kdy se pohyboval pouze na kolečkovém křesle.

Smutné mládí básníka

Valéry kupodivu nežil příliš šťastně. Až moc chráněný a opečovávaný svou matkou se jako chlapec cítil nesvobodný a osamělý. Společnost nacházel právě mezi knihami a hovořil dokonce šesti jazyky. Později se rozhodl žít v Anglii, Španělsku a Itálii, kde naplno propukla jeho touha po studiu jazyků a cítil se i dostatečně daleko od svazujícího prostředí svého domova. Přelozil řadu knih také od autorů ze Španělska – Leopardiho, Ramona Gomeze de la Serna, Gabriela Miro. Rovněž stvořil jednu z nejpozoruhodnějších literárních postav 20. století – jihoamerického milionáře A. O. Barnabootha – vzdělaného diletanta s neuhasi-

Valéry Larbaud jako mladík

telnou touhou po ženách a cestování. Samotný Larbaud vedl spíše život intelektuála trávícího většinu času ve své knihovně, kde bádá nad různými stránkami lidských povah. Výsledky bádání pak přenášel do svých děl.

Trápení

Valéry Larbaud ve svých 54 letech zůstal ochrnutý po ataku závažných chorob – hemiplegie a afázie. Pro představu: hemiplegie představuje úplnou ztrátu hybnosti jedné poloviny těla, tj. trupu a horní i dolní končetiny. Může být vrozená nebo se vyskytuje po mozkových příhodách a onemocněních. Hemiplegie doprovází dětskou mozkovou obrnu, roztroušenou sklerózu, diabetickou neuropatii, vzácně se může vyskytnout po lokálním umrtvení. Přesná příčina hemiplegie není známa, ale zdá se, že se při ní mozků nedostává kyslíku, čímž dochází k odumírání neuronů. I v dnešní době, přes pokrok v medicíně, choroba zůstává nevyčísitelná a pacient se ani přes rehabilitaci, operace a medikaci nikdy plně nezotaví.

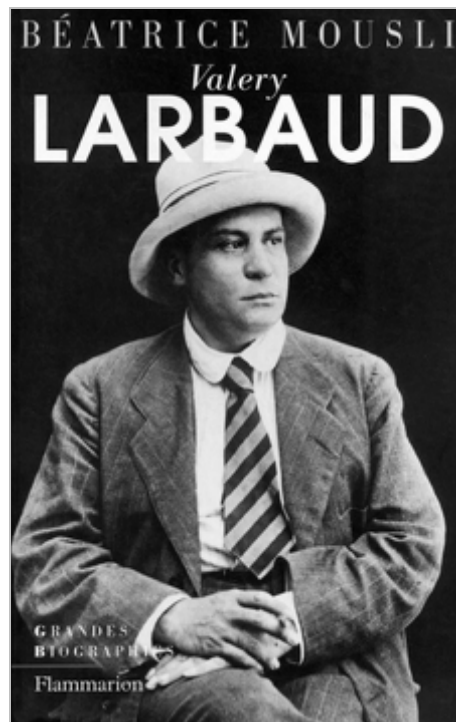
Afázie je porucha jazykových schopností, což je pro literáta tristní. Nemocný má potíže zapamatovat si slova, může být postižen i celkovou neschopností mluvit, číst a psát. Akutní afázie obvykle propuká a rychle se rozvíjí jako důsledek poranění hlavy nebo po cévní mozkové příhodě. Progresivní forma afázie se projevuje při nádoru na mozku, infekci nebo demenci.

Slavný rodák z Vichy

Larbaud zemřel ve svém rodném Vichy v roce 1957 po dvacetiletém utrpení, kdy se k němu štěstěna obrátila zády nejen co se zdraví týče, ale také po stránce finanční. Byl nucen rozprodat svůj majetek a především svou knihovnu čítající na 15 tisíc svazků knih. I přes potíže spojené s chorobou dál přijímal pocty a čestné tituly, které si svou literární čin-

Některé z knížek Valéry Larbauda

Valéry Larbaud na titulní straně jeho biografie

ností vysloužil. V roce 1952 byl poctěn Národní cenou za literaturu a za své knihy a překlady získal několik dalších cen.

Mezi Larbaudova nejslavnější díla patří básnická sbírka *Básně bohatého amatéra*, *Dětské povídky*, romány *Fermina Márquezová*, *A. O. Barnabooth*, *Šťastní milenci*, *Barvy Říma*, *Vzývání Sv. Jeronýma* aj.

Zdroj: www.wikipedia.org

Přeložila a zpracovala Hana Klusová

Rodný dům Valéry Larbauda